

Modne kreacije inspirirane stripom

Šubek, Silvija

Undergraduate thesis / Završni rad

2022

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Zagreb, Faculty of Textile Technology / Sveučilište u Zagrebu, Tekstilno-tehnološki fakultet**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:201:132843>

Rights / Prava: [In copyright](#)/[Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-11-05**

Repository / Repozitorij:

[Faculty of Textile Technology University of Zagreb - Digital Repository](#)

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET
TEKSTILNI I MODNI DIZAJN

ZAVRŠNI RAD
MODNE KREACIJE INSPIRIRANE STRIPOM

SILVIJA ŠUBEK

Zagreb, Srpanj 2022

SVEUČILIŠTE U ZAGREBU
TEKSTILNO-TEHNOLOŠKI FAKULTET
TEKSTILNI I MODNI DIZAJN
Modni dizajn

ZAVRŠNI RAD
MODNE KREACIJE INSPIRIRANE STRIPOM

Silvija Šubek 11117/TMD

Mentor: izv.prof.art. Paulina Jazvić akad. slik.

Zagreb, Srpanj 2022

UNIVERSITY OF ZAGREB
FACULTY OF TEXTILE TECHNOLOGY
DEPARTMENT OF TEXTILE AND CLOTHING DESIGN
FASHION DESIGN

UNDERGRADUATE THESIS
FASHION ILLUSTRATIONS INSPIRED BY COMICS

Silvija Šubek, 11117/TMD

Ass.prof.art. Paulina Jazvić. Acad.paint.

Zagreb, July 2022

TEMELJNA DOKUMENTACIJSKA KARTICA:

Zavod za dizajn tekstila i odjeće

Broj stranica:53

Broj slika: 16

Broj literaturnih izvora: 14

Broj likovnih ostvarenja: 24

Mentor/ica: izv.prof.art.Paulina Jazvić,ak.slik.

Članovi povjerenstva:

Doc.art. Ivana Mrčela, mag.art., predsjednik/ica

Izv.prof.art. Paulina Jazvić,ak. slik., član/ica

Doc. Dr. sc. Blaženka Brlobašić Šajatović, član/ica

Doc. art. Marin Sovar, ak. slik. graf. ,zamjenik člana/ice

Datum predaje_____

Datum obrane_____

Ocjena:_____

Sažetak

Tema ovog završnog rada je strip, njegova povijest i utjecaj na modu. Strip je naziv oblik vizualne umjetnost, podijeljena u panele u a ima posebne prepoznatljive karakteristike poput dijaloga u balončićima ili riječne opise zvukova. Riječ „strip“ dolazi od engleske riječi „Comic Strip“, a ime duguje svojem obliku i komičnoj naravi. Pojam comic strip označava oblik priče u samo par kadrova (eng.strip – traka) poput kratkih novinskih stripova, dok pojam comic book označava cjelovitu knjigu od nekoliko stranica koja ima podijeljenu priču u kadrovima.

Strip služi kao oblik zabave, spoj pisane riječi i vizualizacije. Poanta stripa je ispričati neku priču ili dogodovštinu u što kraćoj formi uz pomoć vizualnih sličica, naracija i balona sa tekstom govora.

Ključne riječi: strip, kadar, super-junaci

Summary

The topic of this undergraduate thesis is comics, its history and influence on fashion. Comics are a form of visual art, separated into panels that have special recognisable characteristics like speech balloons or sound effects. The word „comic“ comes from the word „comic strip“, and it owes its name to its comical nature. The term comic strip refers to a form of story told in only few panels, like short newspaper strips, while the term comic book refers to a whole book that contains a story told in panels.

Comics serve as a form of entertainment, a combination of the written word and visualisations. The point of the comics is to tell a short story with the help of visual artworks, narration and speech balloons.

Key words: comics, panels, superheroes

Sadržaj

1.Uvod	1.
2.Strip u Americi	2.
2.1. Rani dani stripa	2.
2.2. 1930-e i Velika Depresija	4.
2.3. 1940. – Vrijeme rata	6.
2.4. Poslijeratno razdoblje (1950-1970)	8.
2.5. 1980-e	10.
2.6. 1990-e	12.
2.7. 2000-e i strip na velikim ekranima	14.
2.8. 2010-e – Doba filmskih strip franšiza	15.
3.Manga	17.
3.1.Osamu Tezuka	18.
3.2. Podjela manga stripova	19.
4. Strip i Moda	22.
5. Konstrukcija suknje	24.
5.1.Mjere	24.
5.2.Temeljni kroj	25.
5.3.Šavni dodaci	26.
6.Analiza kolekcije	27.
7.Likovna mapa	28.
7.1.Dezeni	28.
7.2. Odjevne kombinacije	37.
8.Literatura	52.
9.Popis slika	53

1.Uvod

Stripovi su tipično američki proizvod. Najveće američke stripovske kompanije su DC Comics, Marvel i Archie Comics

Osim u Americi, stripovi su popularni i u Europi, pogotovo u Francuskoj i Belgiji. Japan sa svojim manga stripovima također zauzima mjesto kao zemlja predvodnica stripovske industrije.

Stripovi kao umjetnost i oblik zabave zahtijevaju mnogo promišljanja i talenta. Cijelu radnju potrebno je sažeti u par kadrova, vizualizirati je i dodati naraciju, tekst i dijalog . Dobar pisac i dobri crtači potrebni su da se upotpuni cijela kompozicija, kako bi se vizualno i tekstualno prenijela priča čitatelju.

2.Strip u Americi

2.1.Rani dani stripa

Strip kao oblik umjetnosti i zabave kakvim ga danas prepoznajemo je relativno nova pojava. Njegova povijest započinje u drugoj polovici 19.st kao šaljivi segmenti u novinama.

Journey to The Gold Diggins by Jeremiah Saddlebags iz 1849. smatra se najranijim oblikom priče u sekvenci koje možemo poistovjetiti sa današnjom poznatom formom stripa.

Slika 1. Journey to The Gold Diggins by Jeremiah Saddlebags (1849)

Stripovi su se objavljivali u nedjeljnim izdanjima novina, a prikazivali su kratke, humoristične scene, zgode ili pošalice.

Najpoznatiji lik nedjeljnih stripova bio je „The Yellow Kid“ ili Žuti Dječak. The Yellow Kid je bio strip koji je govorio o ćelavom dječaku u žutoj halji koji je provodio vrijeme na siromašnim predjelima New York-a. Strip je služio kao komentar na tadašnju problematiku zapadnog svijeta i rasnih nemira.

1920-ih na scenu dolazi strip pod imenom Little Orphan Annie koji govori o siročetu Annie koje prati vjoran pas Sandy. Annie biva posvojena te stripovi prate njene zgrade i putovanja.

Akcijski i pustolovni stripovi postali su vrlo poznati 1920-ih a njihova popularnost nastavlja se i u dolazećim desetljećima. Među najznačajnijima su bili Tarzan, Buck Rogers, Tailspin Tommy, Wash Tubbs i Captain Easy . Tarzan se prvi put pojavio u romanu Edgara Rice-a Burroughsa iz 1912. 1929.g dolazi na stranice stripova te dobiva na popularnosti. Tarzan je kasnije dobio i mnoge ekranizacije te je i danas ostao vrlo prepoznatljiv fikcionalni lik. Buck Rogers bila je "svemirska opera" čiji se junak budi nakon stotinu godina i pronalazi Ameriku kako se bori za svoju neovisnost nakon četiri stotine godina mongulske dominacije. Tailspin Tommy bio je prvi strip posvećen zrakoplovstvu i zrakoplovima.. Uz film, koji je bio relativno novi medij , strip je bio popularan oblik zabave 1920-ih.

2.2. 1930-e i Velika Depresija

Nakon pada Burze 1929.g, u SAD-u započeo je period koji nazivamo Velika Depresija. Posljedice pada Burze osjetile su se cijelo desetljeće te su teška vremena, glad i neimaština zadesila mnoge Amerikance. Mnogi američki radnici su zbog krize ostali bez posla i prihoda, te je u cijeloj zemlji vladalo je opće stanje siromaštva.

Mnogim Amerikancima bijeg iz stvarnosti pružali su mnogi oblici zabave poput glazbe, filmova pa tako i strip.

Na početku desetljeća, stripovi su bili dio nedjeljnih novina. Ponekad su još i nazivani „funnies“ zbog svojeg humorističnog sadržaja. Likovi poput Tarzana i Annie bili su glavni junaci kratkih novinskih stripova koji su uveseljavali čitatelje.

Uvidjevši interes, Max Gaines i Harry Wildenberg odlučili su kratke stripove pretvoriti u cijelu knjigu punu stripova, te je tako 1933. nastao Funnies on Parade. Od tuda kreće i naziv „Comic book“ zbog svojeg novog oblika.

Nakon Famous Funnies, i mnogi drugi krenuli su sa tiskanjem svojih strip knjiga. Sadržaji

Novi arhetip je postao popularan tijekom 1930-ih, a to je super-heroj. Priče o herojima nisu bili novitet. Još od antičkih dana, svemoćni heroji bili su glavni akteri u pričama. Bijeg od stvarnosti i čitanje priča o nesebičnim nadnaravnim herojima pružali su utjehu u teškim vremenima.

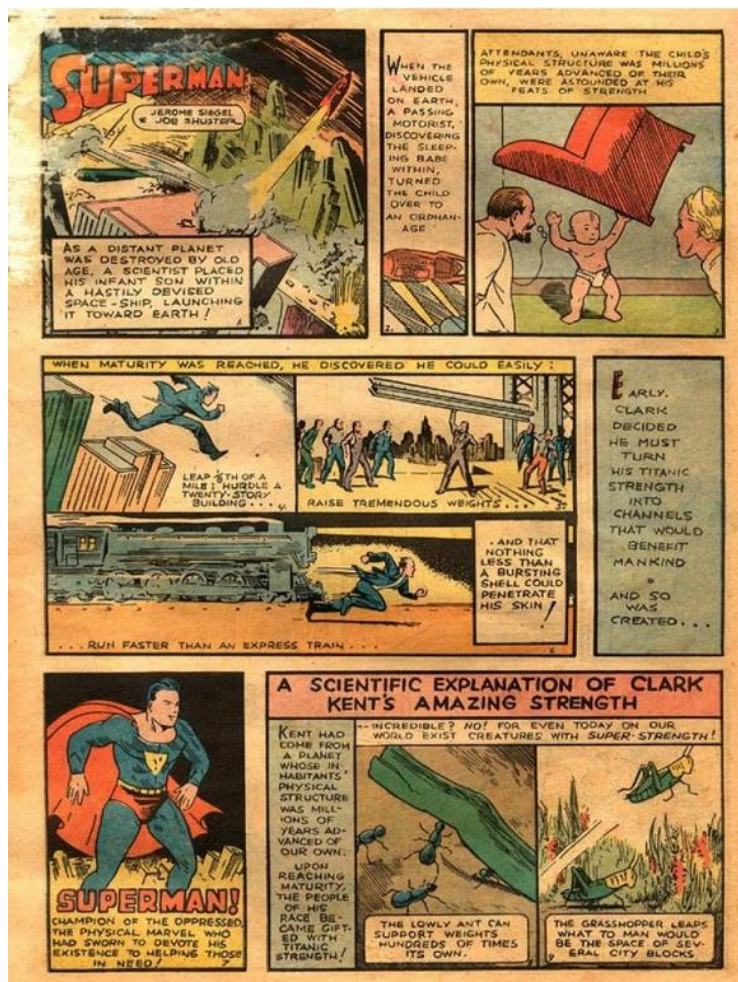
Tridesete godine obilježavaju i pojavu najpoznatijeg stripovskog super-junaka ikada, Superman-a. 1938.g, Superman se prvi put pojavljuje u stripu Action Comics #1. Superman je bio tajni alter ego Clark Kent-a, zadnjeg stanovnika planeta Krypton-a koji je poslan na Zemlju kao dijete. Sa svojim super-moćima pomaže ljudima u nevolji i bori se protiv moćnih zlikovaca.

Superman je stekao takvu popularnost da su se njegovi stripovi masovno rasprodavali. Ubrzo nakon, dobio je i svoj radio program te su obožavatelji mogli slušati njegove nove zgrade.

Još jedna popularna stripovska figura je napravila svoj debi 1930-ih. Batman se pojavljuje 1939.g u Detective Comics #27.

Batman-a je osmislio umjetnik Bob Kane kao maskiranog borca za pravdu. Poput Superman-a, Batman je bio alter ego bogataša Bruce Wayne-a. Batman nije posjedovao nikakve nadnaravne moći, već se samo sa svojom voljom, inteligencijom, prirodnom snagom i detektivskim umom borio protiv zlikovaca.

Slika 2. Stranica iz Action Comics #1 (1938)

2.3.1940. – Vrijeme rata

Još od 1930-ih i doba Velike Depresije, Amerika je stajala na nestabilnom tlu. Novo desetljeće donijet će još više nesigurnosti u živote američkih obitelji. Stalne ratne prijetnje dolazile su iz Europe, te su ljudi tražili različite načine za bijeg od stvarnosti.

Radio i stripovi bili su glavni oblik zabave kod Amerikanaca. Super heroji poput Superman-a, Batman-a, Kapetana Marvel-a i mnogih drugih još uvijek su uživali u popularnosti u ovom desetljeću.

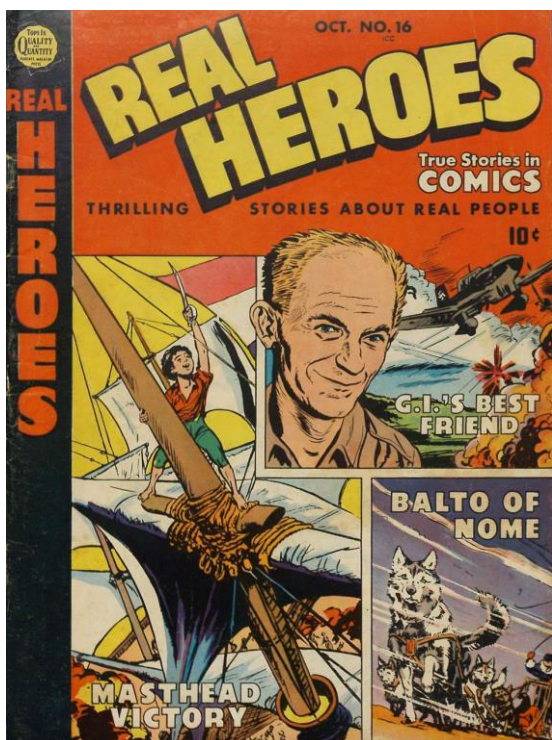
U ova nestabilna vremena, Americi je trebala patriotska figura koja će ih nasmijati i ohrabriti. 1941.g izašao je Kapetan Amerika #1 koji se ubrzo prodao u milijun primjeraka. Ideja o Kapetanu Americi je rođena od umova Jack Kirby-a i Joe Simon-a. Kapetan Amerika znan još i kao Steve Rogers, bijaše vojnik slabašnog tijela ali pravednog i dobrog srca koji se podvrgnuo vladinim „super-vojnika“ eksperimentima te tako dobio svoj poznati mišićav stas i snagu. Odjeven u crveno plavi kostim sa zvijezdama nalik na američku zastavu, Kapetan Amerika je postao prava anti-ratna ikona.

Nakon napada na Pearl Harbour i konačnog ulaska Amerike u rat 1942., stripovi su se okrenuli novčanoj podršci Američkoj vojsci te podizanju morala. Stripovi poput „How Boys and Girls can Help Win the War“ koje je izdavala „Parents' Magazine Press“ izlazili su sa izjavom i obećanjem da će se cijeli prihod od prodaje stripa donirati Američkoj vojsci.

Naslovi poput True Comics i Real Heroes prepričavali su priče velikih američkih heroja kako bi uzdigli moral i patriotizam kod čitatelja. Od vojnih lica, predsjednika, pa sve do poznatih znanstvenika i zabavljača.

Slika 3. Captain America #1

Slika 4. Real Heroes

2.4.Poslijeratno razdoblje (1950-1970)

U razdoblju nakon rata, super-heroji su i dalje su držali status kao najprodavaniji stripovi a strip je postao uobičajeni oblik zabave.

1953.g. dolazi do promjene u mišljenju javnosti nakon što je Fredric Wertham objavio svoju knjigu „Seduction of the Innocent“ u kojoj je govorio o iskrivljenju mladeži te stripove proglasio krivcem i negativnim utjecajem na mladež. Govorio kako prikazi seksualnih temi, droga,alkohola , nasilja i kriminala utječu na ponašanje djece. Roditelji su pozivali na cenzuru stripova te je naposljetku osnovana „Comics Code Authority“ (CCA). Cenzuriranje nakon toga nije bilo nametnuto i zakonom obavezno, već su izdavači mogli samovoljno cenzurirati svoja dijela. Neke trgovine nisu dopuštale prodaju stripova ako nisu bili pod oznakom potvrde cenzure od strane CCA-a.

Šezdesetih godina pojavljuju se dvije Marvel-ove velike franšize, Spider-Man i X-Men. Spider-Man se po prvi put pojavljuje 1962.g. u izdanju Amazing Fantasy #15. Iako su se izdavači isprva protivili Spider-Man-u u strahu da će čitatelje biti strah čovjeka-pauka, Spider-Man se ipak dokazao kao pun pogodak za čitatelje. Spider-Man ili Peter Parker bio je tinejđer iz Queensa kojega je ugrizao radioaktivni pauk nakon kojeg je dobio super moći i sposobnosti izlučivanja paukove mreže. Ono što je najviše privuklo čitatelje jest činjenica da je Peter Parker bio običan dječak iz kvarta i siročić koje nije imalo mnogo novaca a na kraju je postao poseban i koristio svoje moći za dobro. Za razliku od prijašnjih super-heroja poput Iron Man-a i Batman-a koji su bili bogataši iz uglednih obitelji, Peter je dječak iz skromnog okruženja u kojem se svako mogao vidjeti.

1963.g od kreatora Stan Lee-a i Jack Kirby-a izlazi naslov X-Men. X-Men stripovi govore o telepatu i profesoru Charles Xavier-u (Profesor X) koji vodi školu za mutante. Mutant je u ovom slučaju, bilo tko rođen sa „ mutant genom“

što daje pojedincu nadnaravne moći i sposobnosti i odvaja ga od ostatka populacije. Profesor X zajedno sa mutantima Cyclop-om, Jean Grey, Angel-om i drugima spašava svijet od zlih mutanata poput Magneta koji žele nametnuti svoju vrstu kao glavnu u svijetu. X-Men franšiza je počela izlaziti 60-ih godina kada je Amerikom trajala borba za prava i jednakost crnačkih manjina i žena. Franšiza tako služi kao alegorija za nacionalne manjine, žene, seksualne manjine koji se pokušavaju izboriti za prava i jednakost.

Slika 5. X-Men #1

2.5. 1980-e

U razdoblju nakon rata, super-heroji su i dalje su držali status kao najprodavaniji stripovi a strip je postao uobičajeni oblik zabave

Početakom 80-ih godina 20.st ,SAD je zatekla teška ekonomska situacija. Stalna političke tenzije, strah od mogućeg rata te inflacija, teško su pogodile razne sektore američke industrije.

Slaba ekonomska slika države odrazila se i na industriju stripa. Još od 70-ih godina, prodaja stripa je bila u padu za razliku od prijašnjih desetljeća a slična situacija nastavila se i početkom 80-ih. Prisutnost stripova na američkim kioscima bila je sve manja, a prodaja u sve većem padu. Stripovi su se prodavali isključivo na kioscima koji su mogli svoje neprodane primjerke vratiti nazad za povrat novca. Kako je potražnja bila znatno manja ,tako se i sve više primjerka vraćalo nazad.

Mnoge stripovske kompanije su postepeno nestale, a divovi poput DC Comics-a ,Archie Comics-a i Marvela, iako zahvaćena padom prodaje stripa, jos su uživali u popularnosti među publikom, no stripu se predviđao siguran kraj.

Uvođenje novog direktnog tržišta spasilo je industriju. Odsada, stripovske kompanije prodavale su svoje primjerke specijaliziranim dućanima za stripove, umjesto kioscima.

Nova heroína Dazzler prva je probila led na novom direktnom tržištu 1981.g. Stvorena nalik na dame disko-scene 70-ih, Dazzler se pokazala kao pravi pogodak za Marvel. Njenim stopama, u direktno tržište krenule su i druge Marvel franšize i naslovi kao što su X-Men, Spider-Man, Moon Knight i Osvetnici.

Osim što su proizvodili vlastite naslove, Marvel Comics također je i adaptirao popularne filmove. Popularne filmove poput nastavka Ratova zvijezda, „Imperij Uzvrća Udarac“ (1980.), te „Povratak Jedijski“ (1983) dobili su svoje stripovske

adaptacije tijekom 80-ih kao i mnoge druge naslove bazirane na pričama i likovima iz franšize.

Iako su Marvel i DC bile najuspješnije kompanije ovog desetljeća, Mirage Studios probio se sa svojim uspješnim naslovom Teenage Mutant Ninja Turtles (1984) . Teenage Mutant Ninja Turtles postao je hit među mladima kada je 1987.g napravljena animirana serija koja je zaslužna za prodaju akcijskih figura, video igra inspirirani animiranom serijom.

Slika 6. Dazzler (1981) #20

2.6.1990-e

Početak devedesetih godina 20.st bilo je plodonosno vrijeme u industriji stripa. Direktno tržište pokazalo se kao dobra prodajna strategija, a sve veća popularnost likova i superheroja iz stripa pridonijela je prodaji.

Također, veliki uspjeh filma „Batman“ (1989) redatelja Tima Burtona uveo je novu publiku u svijet stripa i stripovskih junaka. Taj uspjeh omogućio je Hollywoodu da vidi mogućnost profita na ekranizaciji popularnih superheroja, te devedesetih godina vidimo znatni porast filmova sa stripovskim junacima.

Osim filma, mnogi stripovi adaptirani su i u animirane serije poput „Batman : Animirana serija“ koja se u Americi prikazivala od 1992. do 1995.g. Marvel-ova popularna franšiza X-Men također je dobila svoju animiranu seriju zvanu „X-Men : Animirana serija“ koja je isto stekla veliku popularnost i kulturni status a prikazivala se od 1992. do 1997.g.

Spider-Man stripovi su uglavnom postizali veliki uspjeh tijekom 90-ih godina i pokazali su se kao Marvel-ova najprofitabilnija franšiza sa otprilike 335,000 primjerka prodano mjesečno.

Pojavila se i nova potražnja za mračnijim i ozbiljnijim likovima u superherojskim stripovima, možda zahvaljujući novom tmurnom „Grunge“ mentalitetu i stilu glazbe kojeg su slušali mnogi mladi početkom 90-ih. Popularnost su stekli mnogi „anti-heroji“, likovi tmurnih i zamršenih prošlosti sa zbunjujućim moralnim kompasom koji su hodali na granici između dobrog i lošeg. Tako su se proslavili naslovi i likovi kao što su Spawn, The Punisher i Deadpool, Blade i Venom.

Slika 7. Deadpool

2.7. 2000-e- strip na velikim ekranima

Strip i njegovi najpoznatiji likovi i super-junaci napokon počinju uživati u mainstream popularnost u 21.st. Zahvaljujući popularnosti Batman filmova kompanije DC comics koji su izlazili 90-ih godina 20.st, druge stripovske kompanije uvidjele su uspjeh superherojskih franšiza na velikom ekranu te odlučile ekranizirati svoje superheroje.

Marvel je postigao velik uspjeh sa svojim naslovima „X-Men (2000)“ i „Spider-Man (2002)“ koji su doveli velike novčane prihode, ali i staru i novu publiku.

Takav veliki uspjeh i gledanost je dovela nove obožavatelje likova ,te su stripovi gotovo preko noći ušli u mainstream svijet. Već spomenuti naslovi poput X-Men-a i Spider-Man-a ulaze među najprodavanije strip naslove u prvom desetljeću 21.st. Među najznačajnijim naslovima u ovom desetljeću je izdanje stripova Osvetnici zvan „Civil War“ (Građanski rat) koji je razdvojio i sukobio ne samo dva glavna lika Kapetana Ameriku i Iron Man-a već i ostatak Osvetnika a i čitatelje.

2.8. 2010-e – doba filmskih strip franšiza

Prvo desetljeće 2000-ih godina je vidio veliki porast u interesu za stripove i njegove likove. U 2010-ima pratimo još veći porast u interesu za stripove.

Iako je Marve započeo sa svojom filmskom franšizom još u prošlom desetljeću, izlazak Marvelov-og filma „The Avengers (2012)“ redatelja Jossa Whedona bilježimo kao prekretnicu u superherojskim filmskim franšizama. Taj film je postigao veliko obožavanje na internetu , inspirirao je mnoge buduće superherojske filmove, te zato obilježava početak ere „Superherojskih filmskih franšiza“

Marvel Comics izašao je kao glavni pobjednik u ovom desetljeću. Zahvaljujući uspješnosti svoje filmske franšize nazvane Marvel Cinematic Universe (skraćeno MCU), mnogi likovi iz stripova postala su dio opće kulture. Likovi poput Kapetana Amerike, Iron-Man-a, Crne Udovice te mnogih drugih postala su općepoznata imena, a njihovi stripovi ponovno bivaju traženi.

Manje poznati Marvel-ovi naslovi i likovi poput „Čuvara Galaksija“, te „Doktor Strange-a“ postigli su veliku popularnost.

Likovi iz stripa također su krasili i male ekrane. Tako je 2017.g počelo emitiranje serije Riverdale bazirana na likovima kompanije Archie Comics.

Zahvaljujući popularnosti Marvel-ovih filmova , najuspješniji stripovi ovog desetljeća bili su likovi iz tih istih filmova. Spider-man, Daredevil, X-Men i mnogi druge franšize koje su uživale u popularnosti i u prijašnjim desetljećima još uvijek bivaju najpopularniji i najprodavaniji stripovi.

Ovo desetljeće također obilježava i napredak u progresivnosti u karakterizaciji likova i njihovih priča. Novi likovi poput Miles Morales-a i Kamale Khan, pripadnici etničkih manjina preuzeli su već postojeće titule super-junaka kao što su Spider-Man i Ms.Marvel. Reprezentacija je postala vrlo važan dio stripova,

kako bi se članovi svih rasa, orijentacija, spolova i nacionalnosti mogli vidjeti u likovima o kojima čitaju.

Slika 8. Ms. Marvel #13

3.Manga

Iako se strip smatra američkim proizvodom, i druge zemlje postale su poznate po svojim stripovima. Japan je postao popularan po svojem specifičnom stilu stripa koji se zove Manga.

Manga je naziv za oblik stripova iz Japana. Danas termin manga znači strip , ali pretpostavlja se da dolazi od spoja japanskih riječi „man“ i „ga“ koje znače „neodgovorne slike“ .Tek se u 18.st počinje pojavljivati sada poznati naziv Manga. Pisac i umjetnik Santo Kyoden prvi je upotrijebio tu riječ 1798.g.Manga stripovi uglavnom su printani u crno-bijeloj tehnici zbog uštede na boji i tisku. Manga stripovi lako se prepoznaju od ostatka zapadnjačkih stripova zbog svojeg karakterističnog stila crtanja. Likovi su uglavnom neproporcionalno nacrtani sa dugim nogama i vitkim tijelima te specifičnim velikim glavama i očima. Poput i drugih oblika stripova , Manga zadržava klasičnu formu sa podijeljenim kadrovima, balončićima za dijalog te tekstualnim interpretacijama zvukova.

Najraniji oblik manga stripova dolazi čak iz 12.st. Budistički svećenik Toba Sojo napravio je nekoliko šaljivih svitaka sa antropomorfiziranim životinjama koje su obavljale ljudske dužnosti. Prema njemu, takvi stripovi su se tada zvali Toba-e.

Kao glavnu prekretnicu u povijesti mange uzimamo Drugi svjetski rat. Američki vojnici koji su dolazili u Japan sa sobom su donosili američke stripove, crtane filmove i filmove koji su utjecali na oblik i izgled manga stripova kakve znamo danas.

3.1.Osamu Tezuka

Najpoznatija figura u svijetu mange je Osamu Tezuka, kojeg još zovu „Ocem Mange“ a on je znatno promijenio svijet manga stripova. Njegov prvi veliki uspjeh desio se 1947 sa naslovom New Treasure Island. Tezukin najpoznatiji i nadaleko najuspješniji naslov je Astro Boy. Astro Boy je manga koja govori o dječaku androidu kojega je napravio Dr. Tenma. Astro boy je napravljen kao zamjena za sina kojeg je Dr.Tenma tragično izgubio. Iako je Astro android, on je sposoban osjećati ljudske emocije. Astro također posjeduje klasične superjunačke sposobnosti poput leta, super snage, naprednih osjetila i mnogih drugih koje mu pomažu u borbi protiv zlikovaca i zlih robota. Manga je postala toliko popularna da je kasnije priča o Astro Boy-u adaptirana u anime nekoliko puta. Anime je naziv za japanske animirane filmove. Velika većina manga stripova je naposljetku adaptirana u anime, jer anime dijeli vizualne sličnosti sa mangom.

Tezuka je uvelike bio inspiriran stilom zapadnjače animacije kao što su Disney animiranih filmova te Max Fleischer-ovi crtani filmovi. Tako je nalik na Disneyeve crtane likove Tezuka preuzeo velike glave i oči koje će postati glavni vizualno prepoznatljivi dio manga likova.

Slika. 9 Astro Boy

3.2. Podjela manga stripova.

Osim što su podijeljeni na klasične žanrove poput akcije, horora ili romantike, manga stripovi također su podijeljeni prema demografiji za koju su namijenjeni. Kao takve, mange možemo podijeliti na Shonen, Shojo, Seinen i Josei.

Shonen

Shonen mange su namijenjene mladićima, tinejđerima. Kao takve protagonisti Shonen manga su dječaci ili grupa dječaka, a najčešće teme takvih manga stripova su borba grupa mladića protiv zla, sportska natjecanja, i slično. Neke od najpoznatijih Shonen stripova su Dragon Ball Z.

Shojo

Kao kontrast Shonenu, Shojo mange su namijenjene djevojkama i tinejđericama. Glavni likovi su uglavnom djevojke a mogu biti raznih pod-žanrova poput romana. Neki od poznatih naslova su Cardcaptor Sakura i Ouran High School Host Club.

Slika 10. Cardcaptor Sakura

Seinen

Seinen manga stripvi namijenjeni su odraslijoj muškoj publici. Glavna demografija su dvadesetogodišnji mladići, te za razliku od Shonen manga pokrivaju mnogo ozbiljnije i odraslije teme. Najpoznatija seinen manga je JoJo's Bizarre Adventure.

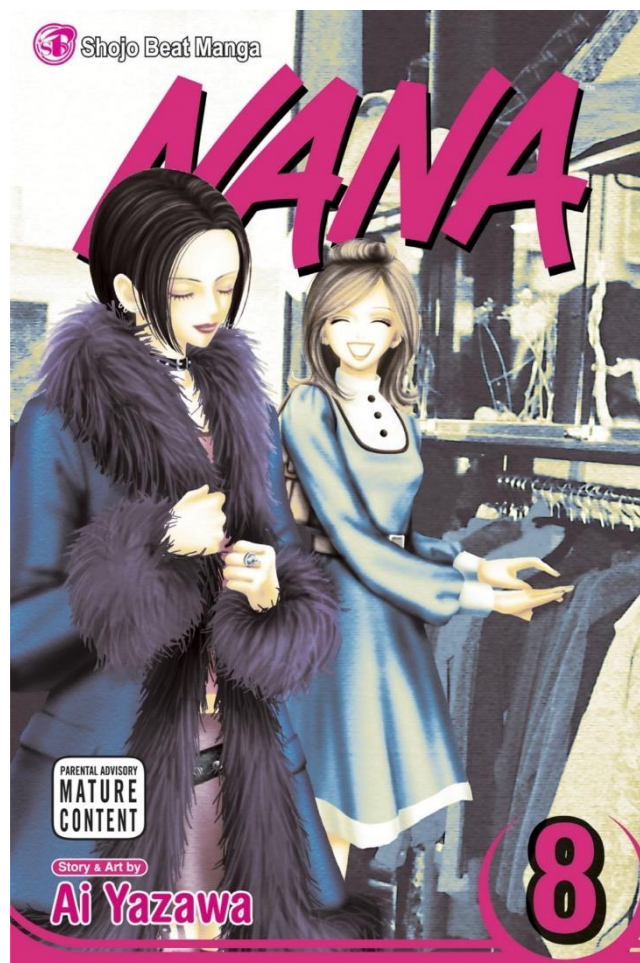

Slika 11. JoJo's Bizarre Adventure

Josei

Ako je Seinen manga namijenjena muškarcima u 20-ima, onda je Josei manga namijenjena djevojkama u 20-ima. Poput Seinen manga, Josei pokriva ozbiljnije teme u kojima su u centru ženski likovi i njihove veze i odnosi, ljubavi i romanse. Najpoznatiji naslovi su Nana i Paradise Kiss.

Slika 12. Nana

4.Strip i moda

Moda i modni dizajneri oduvijek su bili inspirirani različitim oblicima umjetnosti. Od antičkih figura pa do Suvremene umjetnosti, razni pravci i oblici umjetnosti inspirirali su dizajnere. Strip je kao oblik umjetnosti također pružao inspiraciju mnogim dizajnerima.

Jeremy Scott

Jeremy Scott upotrijebio je par stripovskih grafika i elemenata u svojoj jesenskoj kolekciji iz 2011.g. Od dezena sa motivom stripovskih kadrova pa sve do adaptacije Superman-ovog kostima u elegantnu haljinu.

Tsumori Chisato

Strip je tako inspirirao dizajnericu Tsumori Chisato u njenoj Jesenskoj kolekciji iz 2015. Inspirirana svojom željom da postane ilustratorica manga stripova, Tsumori je u svoju kolekciju unijela kombinaciju jakih boja i color-blockinga sa tipičnim stripovskim grafikama. Od oblačića sa tekstom, stripovskih kadrova i likova te grafika.

Prada

Proljetna kolekcija Prade iz 2018. godine poigrala se sa efektним crno-bijelim stripovskim printom u kombinaciji sa jarkim bojama i geometrijskim printom.

Slika 13. Tsumori Chisato, Jesen 2015

Slika 14. Prada, proljeće 2018.

5.Konstrukcija suknje

5.1.Mjere

Oznaka veličine: 40

Glavne tjelesne mjere

Tv Tjelesna visina = 168 cm

Os Opseg struka = 74 cm

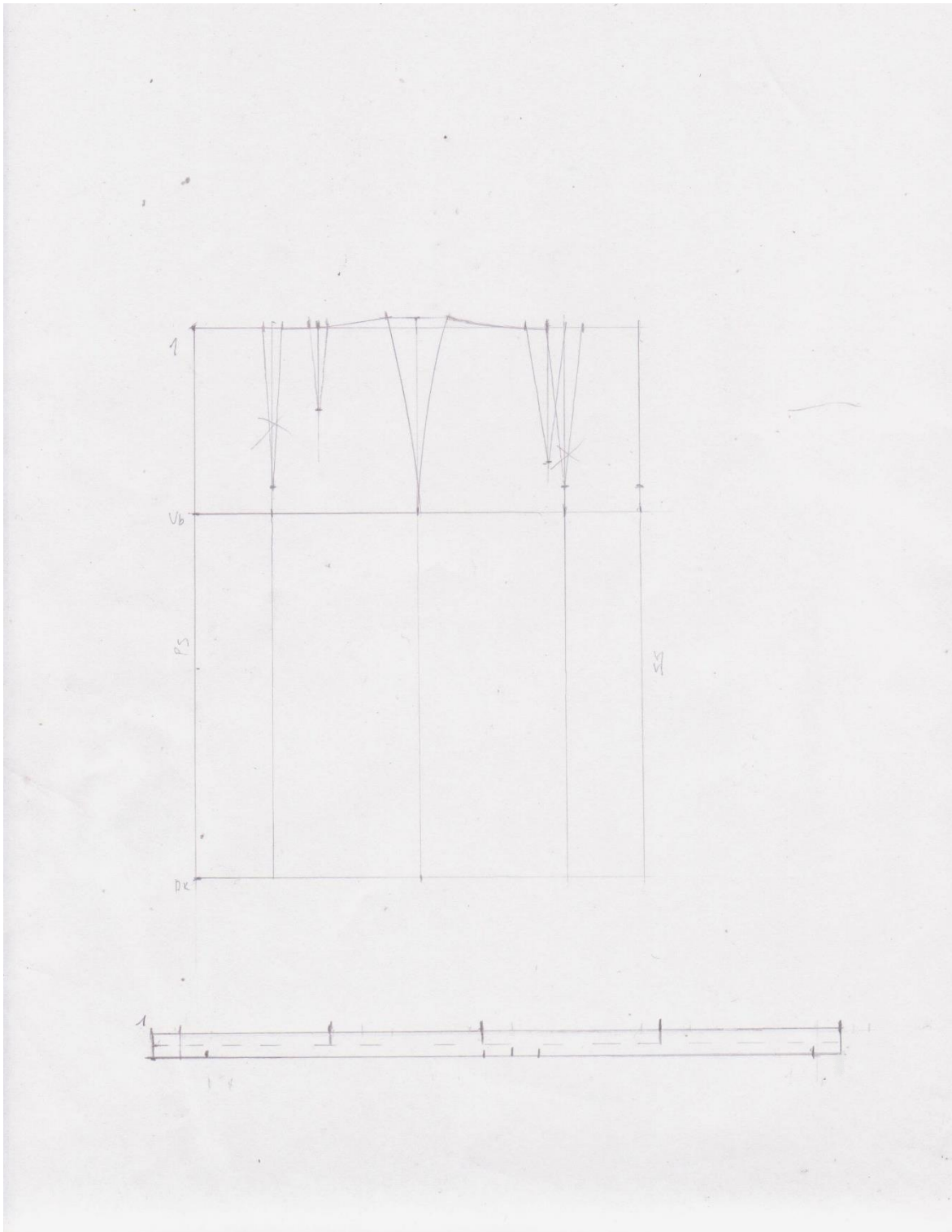
Ob Opseg bokova = 98 cm

Konstruktivske mjere

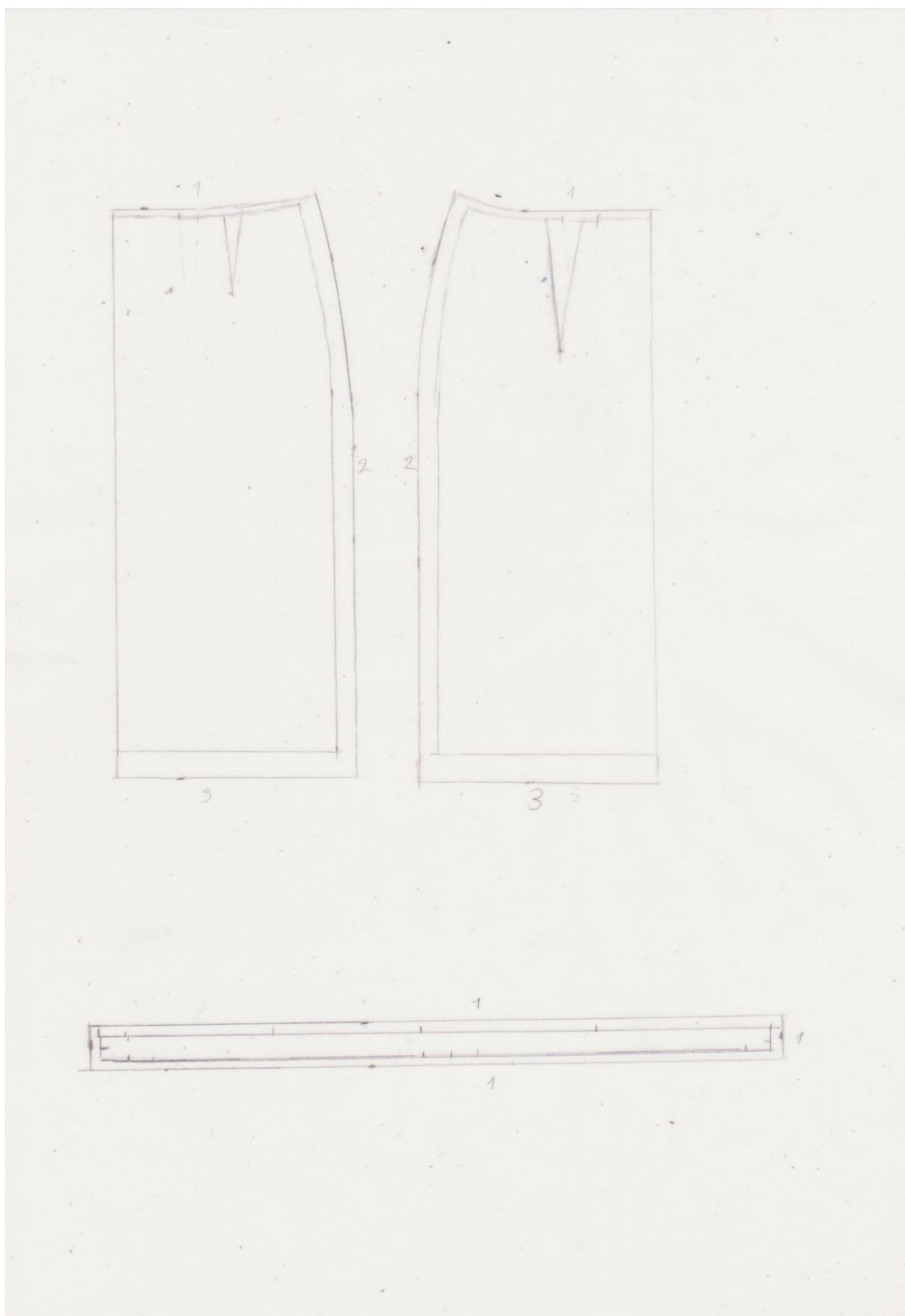
Dk Duljina kroja = 61.5cm

Vb Visina bokova = 21cm

5.2. Temeljni kroy

5.3.Šavni dodaci

6. Analiza kolekcije

Glavna inspiracija za kolekciju su stripovski paneli. Napravila sam par likovnih uradaka koji predstavljaju pojedine stilove u stripu poput super-junakinje, manga likove, femme-fatale heroine ili pop-art strip likove. Cilj mi je bio napraviti što raznovrsnije stilove stripa kako bi dobila efekt da su crteži „pokidani“ iz različitih žanrova stripa i mangi.

Crteže sam postavila u obliku comic stripa, odnosno u obliku kadrova te ih kao takve poput kolaža ukomponirala u svoje kreacije kao uzorak na odjeći.

Fokus je uglavnom bio na crno-bijeloj kompoziciji uz pokoji dodatak jarke boje. Poigravala sam se sa pozicijama uzorka i jednobožnih dijelova, te sa asimetrijom pojedinih figura.

7.Likovna mapa

7.1. Dezeni

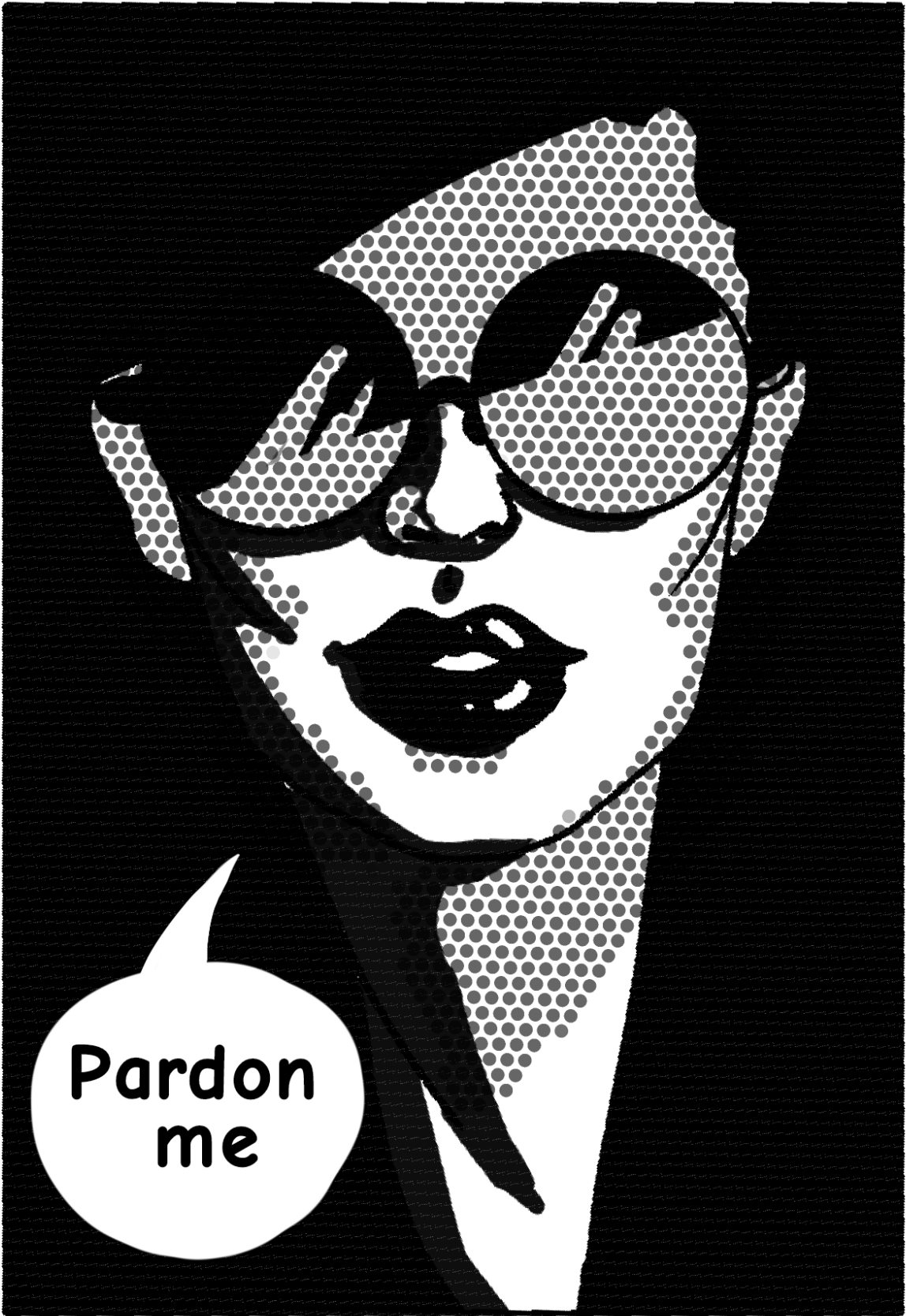

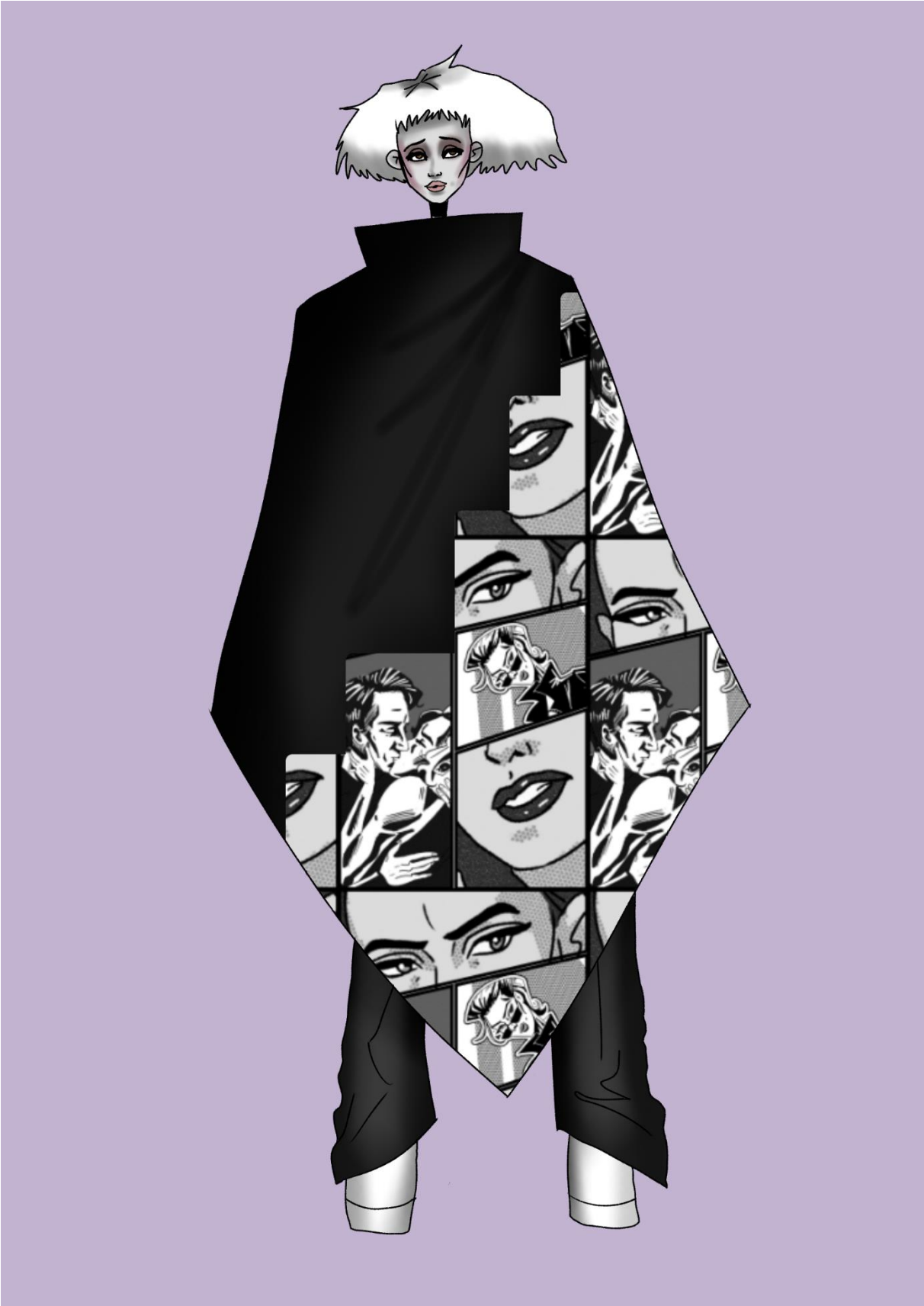

7.2. Odjevne kombinacije

8.Literatura

Harvey Robert C. , The Art of the Comic Book: An Aesthetic History, Univ. Press of Mississippi, 1996

Goulart Ron, Comic Book Culture: An Illustrated History, Collectors Press, Inc., 2000

Dallas Keith, American Comic Book Chronicles: The 1980s

<https://issuu.com/twomorrows/docs/acbc80spreview>

Dallas Keith, American Comic Book Chronicles: The 1990s

<https://issuu.com/twomorrows/docs/acbc1990spreview>

Dallas Keith, American Comic Book Chronicles: 1940 -1944

<https://issuu.com/twomorrows/docs/acbc1940-44preview>

Booker M. Keith, Comics through Time: A History of Icons, Idols, and Ideas , A History of Icons, Idols, and Ideas,2014.

Verner Amy, Tsumori Chisato Fall 2015 Ready-to-Wear, 7.3.2015

<https://www.vogue.com/fashion-shows/fall-2015-ready-to-wear/tsumori-chisato>

Schneier Matthew, Jeremy Scott Fall 2011 Ready-to-Wear, 15.2.2011

<https://www.vogue.com/fashion-shows/fall-2011-ready-to-wear/jeremy-scott>

Mower Sarah , Prada spring-2018 Ready-To-Wear , 21.9.2017

<https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2018-ready-to-wear/prada>

Coletta,Charles A. The Great Comic Strips of the 1920s

<https://hancockhistoricalmuseum.org/i-love-the-1920s/the-great-comic-strips-of-the-1920s/>

McCarthy Helen, A Brief History of Manga, Hachette UK, 2014

Vergara Vernieda, A Beginner's Guide to Manga, Jan 30, 2019 <https://bookriot.com/guide-to-manga/>

<https://www.cbr.com/marvel-important-2000s-comics-ranked/>

9. Popis slika

- Slika 1. <https://collections.library.yale.edu/catalog/10171897> (22.6.2022)
- Slika 2. <https://www.colorado.edu/academics/pop-culture-and-your-intellectual-journey/supermans-origin-story-text> (22.6.2022)
- Slika 3. https://www.marvel.com/comics/issue/7849/captain_america_comics_1941_1 (20.6.2022)
- Slika 4. <https://comicbookplus.com/?dlid=67621> (20.6.2022)
- Slika 5. https://www.marvel.com/comics/issue/12413/uncanny_x-men_1963_1 (21.6.2022)
- Slika 6. https://www.marvel.com/comics/issue/20430/dazzler_1981_20 (21.6.2022)
- Slika 7. https://www.marvel.com/comics/issue/8461/deadpool_1997_-1 (21.6.2022.)
- Slika 8. <https://www.latimes.com/entertainment/herocomplex/la-et-hc-ms-marvel-says-vote-20161104-htmlstory.html> (22.6.2022)
- Slika 9. https://en.wikipedia.org/wiki/Astro_Boy (22.6.2022)
- Slika 10. https://en.wikipedia.org/wiki/Cardcaptor_Sakura (23.6.2022)
- Slika 11. <https://www.pinterest.at/pin/841891724100774547/?mt=login> (23.6.2022)
- Slika 12. <https://www.kobo.com/gr/en/ebook/nana-vol-8> (23.6.2022)
- Slika 13. <https://www.vogue.com/fashion-shows/fall-2015-ready-to-wear/tsumori-chisato> (23.6.2022)
- Slika 14. <https://www.vogue.com/fashion-shows/spring-2018-ready-to-wear/prada> (23.6.2022)